

- 4 15 rokov Programu obnovy dediny na Slovensku**
- 7 Hodnoty Dunaja – ľudia ľuďom**
- 8 Budúcnosť dediny – zmysel pre tradíciu**
- 10 Orientácia, zásady, priority a hlavné úlohy starostlivosti o životné prostredie SR na roky 2014 – 2020**
- 13 Dni stromov**
- 14 ŠÍŠKA ruka v ruke s Envirózou**
- 18 Motýľ leta odletel...**
- 20 Európsky týždeň mobility v Žiline**
- 20 Za čistejší vzduch pre všetkých**
- 22 Cesta k znižovaniu povodňových rizík povodia Slanej**
- 24 Meniace sa Slovensko očami satelitov**
- 26 Púť orla kriklavého Arnolda do Afriky**
- 28 Komplexná podpora procesu EIA a SEA na SAŽP**
- 30 Windows starého vláčka...**
- 32 Historické základy environmentalizmu a environmentálneho práva (LVI.)**
- 35 Devätnásť stretnutie seniorov ochrany prírody**

Na obálke: Čiernohronska železnica je úzkokolejná lesná železnica s rozchodom 760 mm. Premáva na trase Chvatimech – Čierny Balog – Vydrovská dolina (14 km) a Čierny Balog – Dobroč (4 km). Pred zrušením dopravy v roku 1982 bola značne rozvetvená a mala celkovú dĺžku 131,98 km. Trate železnice viedli údoliami Čierneho Hrona a jeho prítokov. V roku 1982 bola vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku, v roku 2011 za jeden zo siedmich divov Banskobystrického samosprávneho kraja a v roku 2012 získala Cenu Slovenskej republiky za krajinu (pozri www.chz.sk), foto: Karel Pryl

Enviromagazín – odborný časopis o životnom prostredí, XVIII. ročník, piate číslo, november 2013, vydáva Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a Slovenská agentúra životného prostredia (IČO 00 626 031), šesťkrát ročne, www.enviromagazin.sk. Adresa redakcie: SAŽP, Tajovského 28, P. O. Box 252, 975 90 Banská Bystrica, tel./fax: 048/4230694, e-mail: enviro@sazp.sk. Zodpovedný redaktor: Ing. Martin Vavřínek, redaktorka: Mgr. Alena Kostúriková, predseda redakčnej rady: RNDr. Jozef Klinda, členovia: RNDr. Zita Izakovičová, RNDr. Vlasta Jánová, Ing. Pavel Jech, prof. RNDr. Mária Kozová, CSc., Ing. Zuzana Lieskovská, Ing. Michaela Mrázová, Mgr. Pavlína Mišíková, Ing. Marta Slámková. Nakladateľ: EM DESIGN, Zvolen. Pisomné objednávky prijíma redakcia. Reg. MK SR č. EV 636/08, ISSN 1335-1877. Nevyžiadané materiály redakcia nevracia.

Vytlačené na ekologickom papieri Hello. Výrobca má certifikovaný FSC, PEFC, EMS podľa medzinárodných noriem ISO 9001, 14001 a EMAS. Tieto certifikácie obsahujú rôzne environmentálne iniciatívy, napr. spoločnosť získava 30 % svojej spotreby energie z biopalív a 40 % prepravu realizuje pomocou nízko emisných prostriedkov, ako sú železnice alebo siete kanálov. Hello je plne recyklovateľný papier a môže byť použitý na získanie papierovej drviny najvyššej kvality.

Program protipovodňovej ochrany do roku 2020

Ministerstvo životného prostredia SR so svojou rezortnou organizáciou Slovenským vodohospodárskym podnikom predstavili program protipovodňovej ochrany pre Slovensko. Obsahuje konkrétne projekty, ich náklady a obdobie výstavby do roku 2020. Minister životného prostredia Peter Žiga chce v rámci programu preinvestovať viac ako jednu miliardu 154 miliónov eur.

Slovensko intenzívne rokuje s Európskou úniou o využití 400 miliónov eur z pripravovaného nového operačného programu Kvalita životného prostredia. V rokoch 2014 – 2020 bude zo zdrojov štátneho rozpočtu potrebných približne 700 miliónov eur. Z vlastných zdrojov sú vodohospodári pripravení použiť 55 miliónov eur. V oblasti protipovodňovej ochrany má Slovensko veľký historický dlh, za posledné desaťročie je podhodnotená o 450 miliónov eur. Prítom len v období rokov 2000 – 2012 dosiahli škody a náklady spojené s povodňami 961 miliónov eur. Tohtoročný úspech modernej protipovodňovej ochrany Bratislavy jasne ukázal, že včasnými investíciami sa dá zabrániť vyšším škodám. Na Slovensku je známych 559 lokalít, kde hrozí reálne riziko povodní.

Stávať sa budú napríklad hrádze, poldre, vodné nádrže, úpravy tokov alebo čerpace stanice. K významným plánovaným projektom patria aj projekty na ochranu väčších miest, ako je Banská Bystrica, Prešov alebo riešenie problémov rieky Ondava v blízkosti Trebišova. Pracuje sa na ochrane Starej Ľubovne, naplánované sú opatrenia na rieke Žitava, kde boli veľké škody v roku 2010. Súčasťou opatrení je, napríklad protipovodňová ochrana Košíc, s ktorou nedávno súhlasila vláda na svojom výjazdovom rokovaní. V pláne je aj ochrana miest Bardejov, Kežmarok, Levice a ďalších. Lokálne budú vodohospodári pomáhať aj jednotlivým obciam pri údržbe tokov, napríklad bagrovať dno, upravovať brehy. SVP vykonáva len v roku 2013 údržbu v 579 obciach v sume 12,260 mil. eur a podobne bude postupovať aj v ďalších rokoch. Zamestnanie pri týchto prácach nájdu aj miestni obyvatelia.

Ministerstvo životného prostredia v septembri spustilo pilotný projekt čistenia vodnej nádrže Ružín, kde zamestnalo aj dlhodobo nezamestnaných. V podobných projektoch, kde sa bude pracovať na úprave a čistení brehov alebo likvidácii čiernych skládok, plánuje rezort pokračovať.

Zdroj: MŽP SR

Foto: Jozef Klinda